

KUSUNTU ENSEIGNEMENT

Nsée ba-á yé angíre

Bée n yé angíre, Bu-ú bísí n ñeli sasafóre ná fáre. Bée n yúgu sasafóre na fáre, n ñeli dèla bóbóbóyí n ka. Búná wári n ba bóníjé ñtooro ñi wuruñ nsi méta kari kpákpá mó. Ku tasíje na dzeñelíje n píli ka ye nsi méta kari kpákpá na fóló. Bée n ñeli n píli ka ye karańka gbóó.

Bée n yé búna ka bári n ñi ñeli myaawu fúnto yaa soodzáa fúnto yaa káse bée n yúgu bu buru me n kóró kóró bú n kúlú ka dý bóo fési n ko me. N-ń kóna fòromíje yaa náje mínáná ka dý, ka fúsí bú ló. Bée n yé búná kpátáá ka bári n sáási n lú nneéna n míri ba-a beere áli sòró. Búná wári n koronsi bú ka dý bóníjé ñiletí me. N taa sáási míritó áli sòró, n taa koronsi ka dý ñtooro tí me. N taa míri mínáá áli sòroníje ñtooro tuñ bári.

Bée sòroníje ñi sòñ ka bári n ñi koronsi bú ka dý yáli fáa kádze me n-ń fara mó. Bée dzofáa ñee n ñi fara bu dèla.

Bée n-ń ñeli, n-ń píli ka suńsi ka ko dý nsi ba na dý bé angíre barafó dzibúje me mó. Mináa bée n ñeli n ye angíre, n fú ka ye.

ABRETE Aminou

Nsée ba-á fára soodzáa

Bée n fara soodzáa, n ñeli síra, fabíya fáre nyunkíya na sasafóre. N-ń ñi kañ ate kádze ka taa góta ná farátó, ka gúlú tíníjé, ka kpíli fúnto, n yoosi bú fúmúré fúmúré ka sòñ kumóo, ka dési ate.

Dzofáa yé bé. Yófó sòroníje dídzuilele me n fara ná bonóo. N fára bé ka bári, n-ń dññ bú tañ ná dóna nsi bonkúrúmá bonkúrúmá nanbóo ló. Buká bée bu sagáa, n dzu n-ń dèli. Títé bú ko ye sòró mó n-ń ñi kpalánsí bée fúnto tógú ka bú. Bée ka tógú lóo bu-ú kóro ké, n núútí kínso fókína nneéna me ka sási

soodzáa káń ló fáa kpatáa ka só ka burunsi. Títé sɔrɔ́ kpína mɔ́, fúńto taa búu, ń ði kpaláńsí.

Yofó sɔrɔ́ńjẹ saláa tí ń ði ðéńlí, bée ka fɔkína fée súlúto ka wulí báru na. N gúlú ka mari ðeekuró, ń góló ákpáa ba-a kɔ bońj ka lísí bu fúńto ka lenj, ba-a ku soodzáa bíya ka ðý kotokúsé me ń kɔ mɔɔsi ka ði bósí kiyáa me.

AFFO Amissa Atcha

Nsée ba-á yé fɔfɔ gbetíko

Títé na ń ye fɔfɔ gbetíko, bu-ú bísí ń dzuńj tíníjẹ ńjdzé tɔlúmɔ ba-á yéna mɔ́, tíníjẹ nsi Iroko, pkooro, fúńto. Bée n dzuńj tɔlúmɔ báru, ń kpáa ńjeli kpínáná búdzé ba-á yéna nsi Súnbíya, kɔlɔ-ðikolo, ðebíse sídzé ń kaku ku me na fɔrɔto.

N yúgu bé tɔlúmɔ na kpínáná ayeambóna, yíre ðjdzé ń gá ðɔ́mɔ títé na kú filí ń kúlú ðebíse ka kaku kɔlɔ ðikoló kúnj me. ń kóró fɔrɔto sóníí ka fúsí ðebíse síj ló ń kóna tɔlúmɔ ka ðý ku me áli ku súúrí. Bée n báru búna kufilí be ń ńjeli túúre ka sulu namíre ðjń ló, námíre ðjń nɔ́o yé ði siisi. Bée ń sulu ðɔ́mɔ ði ló, ń tejesi kumóle buu tete, ń mú nneéna ka ðý ðɔ́mɔ me. N báru be búna ðɔ́mɔ sáásí be tótó, ń kúlú bu ka ðý sunbíya me ka ga kumóo ló. ń saga ń mɔɔsi ðɔ́mɔ atɔanbo ńjɔ kumóo me munáa áli saa kádzé ń kó ðjń bú ka ná si bu ta taa táń lónjẹ, ń yele mína ka tinsí kumóo ðésító áli ðɔ́mɔ ń kɔ wí ka saga ate nsi mítɔ, bu saga be ń sóló kumóo ló.

Kufilutíya ń ńjeli nyímo aléédzí, ń mɔɔsi bú ka ga kumóo ló ka ðu nyímo sóní-sóní buká n-ń ðónj, n-ń ðónj munáa áli bú kɔńj bu-ú dzjń, buna dzjń bé bu ka ń kpége aɔɔnɔnbo ń ðý kéfise me ka fúsí. Ku fé bé ń saga ń wóló ń ðý kumóle me. Munáa bée n-ń ye fɔfɔ gbetíko n-ń fú ka ye.

AMEDOU A. Barihou

Afó ɔ dzidzó yé ɲudzé ɔ na luɲ bé kaɣuráa. Bu yelé ba-á yá-ɪ sɪ Adamú kaɣurísétí.

Yíre ɖiri, Afó dzú ɔ dzidzó ɲúɲ dzáɲ sɪ ɔ-ó ɲélí ɔ wulí nsi ɔ na luɲ bé. Biláá ɔ dzidzó Adamú na tɔɲ fá-ɪ sɪ títé na ń dzuɲ kaɣuríse lúntɔ, bu-ú bísí ń ye suurutí, ka yele ń kɔ fɔri.

Na ń sáásí, ń dzu ka ɖi tú bebína, ka kpiri ɲé, ń bɔɲ ɲe ka sugu ka kɔna ɖíya me. N tali be, ń bólí ɲe ka kpaga-kpaga. N kpaga ɲari ɲa dzibuɲe me ń tasi, ɲánáá ń kɔ ɖú atete. N kpaa kpaga ɲari tárará-tárará, ɲánáá yéa nsi bɔ́se ńkɔ luɲ náá-ná. Aluɲá aɲá ɲáɲ, ń pílí tásí ɲé kadzaɲa me, ń pílí ɖú ɲé kumóo me na ɲa ye dziúɔ, ka yele bée ń lúɲ, ɲaá saa ɲaá kóro.

Bée nta tásí ɲe, n pílí ka luɲ ɲé ɲá fúsí ka yele n kaɣuráa ń ye bɔníɲe, Bée n yé ń sáásí, ń sáásí, ń ɖú ɲádzé n kpaga atásiɲa mó atete ɖónáló. N kpaa sáásí luɲtɔ.

Bée ń ɲélí n kaɣuráa n tásí, ń luɲ ka dzibóo ń meesi, ń kpáa sáásí gońtítɔ buru-buru. Na kaɣuráa ń fúsí, baa luɲ ká fúsí ya ka yele bée n ɖú kpínáná bu-ú saa bu-ú lúlú. N luɲ bé ka bári ń bári ka kpaga ɲari tariri-tariri, ɲánáa ba-á kára na ka nɔɔ me. Bée ntá káráa, n kaɣuráa nté ka bólí bée ba-á mɔnsí ké.

Ɔ wulíbé-í ka bári buláa ɔ tɔɲ fá-ɪ sɪ ɔ ɖɔgɔ ɔ ti, kaɣuríse lúntɔ wená kadzɔwá. Afó fɔsɪ ɔ dzidzó ka sulváfá-ɪ, sɪ burukuu n ɖú-ɪ alɪbarika ɔ wosóo ń dzeɲeli.

SAMANI AFFO Figuinandi

Sesé saáre

Afó ɲelí sesé búɲ ka la ɖéla kádzé ɔ-ó ɖoli saáre mó. Teeɲeɲ mee afó sáásí sesé ɖolítɔ.

Ɔ dʒɔ sesé sɔɔ, Ɔ-ó gé sesé sbína me Afó na mlínsí sesé peedalisé ɔ-ó séléná buká ba dʒɔ Afó sesé kaaríya na ó be ko falakí-í. Afó falakí-í ba yele bé-í, ɔ karase ná lí sálímɔ. Ɔ kére suúru mináá áli ka ko dziɲ sesé saáre.

Afó dziɲ bé sesé saáre ka bári, ɔ-ó píli ka saga sesé ka dzu dɪkpendé. Bée ɔ-ó lá fáa ó-ó saga sesé ka mɔnsi ɔ bíya, búnti tó me ó-ó sùgú na sesé kpínáná.

OKE Djamiou